

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 június 25, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,
155 szám

Az összes köz- és magán-intézményekre kötelezőek

a gazdasági ujjáépítést irányító miniszterközi bizottság határozatai

BUKAREST. — A belpolitikai ténben bizonyos nyugalmi helyzetet hozt a Gheorghe Gheorghiu-Dej Traian Savulescu moszkvai utja következtében. A moszkvai tárgyalások előreláthatólag elhúzódnak a hét végéig. A két miniszter jövő hét elejére vagy még e hét végére várják haza.

A parlament rendkívüli ülését azonban csak a jövő hónap végén zárják, ami egyet jelent azokkal, hogy a kormány még több fontos törvényjavaslat megfárgására tartja együtt a képviselőket.

A belpolitikai élet legjelentősebb eseménye az, hogy a hivatalos lap június 21-iki száma közli annak a miniszterközi bizottságnak a felállításáról szóló minisztertanácsi jegyzőkönyvét, amely a gazdasági ujjáépítést és a pénz stabilizációját lesz hivatva kidolgozni.

A miniszterközi bizottság tagjai mint ahogyan azt már előzetesen jelentettük — Gheorghe Gheorghiu-Dej, mint elnök, Traian Savulescu, Alexandru Alexandrin, Ion Ionescu és Ion Gheorghe Maurer miniszteri rangban lévő tagok.

A BIZOTTSÁG FELADATAI
A minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint a bizottság feladata minősítő, olyan intézkedés kidolgozása, szervezése, alkalmazása és megvalósítása, amelyre szükség van a gazdasági ujjáépítés programjának végrehajtásához és a pénz stabilizációjához.

A bizottság maga állapítja meg, hogy mi tartozik hatáskörébe, illetve hogy mit kell megvalósítani a cél érdekében.

A bizottságnak egy főtitkársága lesz, azaz egy főtitkár fogja vezetni. Tisztviselői karát a Legfelsőbb Gazdasági Tanács bocsátja rendelkezésére, illetve közintézmények, vagy magánintézményeket alkalmaz. A hatóságok és intézmények kötelesek minden számlát a bizottság rendelkezésére bocsátani.

A MUNKAERŐ HELYES ELOSZTÁSA
A munkaügyi minisztériumban törvénytervezet készül, amely a munkaerő helyes elosztásáról szól.

A törvénytervezet célja az, hogy a munkaerőt azokból a vállalatokból, amelyek számára nem tudnak munkát találni olyan vállalatokhoz telepítse át, ahol munkahelyük van szünet nélkül.

Abból kerületi intézetet létesítenek, amelyek feladata az lesz, hogy pontatlan munkát készítsenek az ország különböző részein. A munkások munkáját a központi bizottság vezeti.

A törvénytervezet részletesen foglalkozik a munkások munkahelyének átmozdítására kerülő munkások munkájának kártérítései állapításával, megjelölésével a feltételeket is, amelyek mellett új munkahelyükön dolgozhatnak.

JUTALMAT KAP A JÓ MUNKÁS
A munkaügyi minisztérium a törvénytervezetben a Román Kommunista Pártjának a kormány által elfogadott munkajogi törvénytervezetében a jó munkások helyes elosztásának kérdéséről szóló jelentőségű vagy a munkaügyi

minisztériumban készülő annak a törvényjavaslatnak is, amely az akkordmunkára vonatkozó rendelkezéseket fogja tartalmazni. Ezt a törvénytervezetet korábban már ismertettük, azonban bizonyos módosításokon ment át.

A törvényjavaslat új formájában bizonyos „munkanormákat” jelöl meg a vállalatok munkásai számára, akik nem az akkord-rendszer szerint dolgoznak. Azoknak a munkásoknak, akik a munkanormát túlhaladják, a törvény jutalmat biztosít.

MIERT CSAK HAT ÉV?
A „Romania Libera” című fővárosi napilap, amely csak nemrégén éles tá-

madást intézett azok ellen a hatóságok ellen, amelyek Bridea, a gyantai tömeggyilkos szabadlábrahelyezését tették lehetővé, Balázs Pál, a lövetei magyar demokrata harcos gyilkosai felett mondott ítélettel foglalkozva megállapítja, hogy a bíróság megmagyarázhatatlanul enyhe ítéletet hozott a gyilkosok felett. A lap vizsgálatot követel annak érdekében, hogy világosság derüljön arra, miért csak hat esztendőre ítélték el a gyilkosokat a bukaresti bíróság?

A LENGYEL-ROMÁN ÁRUCSERE
A lengyel-román kereskedelmi tárgyalások befejeződéséhez közelednek. A

két bizottság máris megállapodott azokban az árúban, amelyeket a két ország egymás között ki fog cserélni.

A jelentések szerint Románia Lengyelországtól 1 millió 700 ezer dollár értékű szén, 700.000 dollár értékű kőszént, 50.000 dollár értékű esztergapatot, 60.000 dollár értékű szerszámot és gépeket, 100 ezer dollár értékű tázálló anyagot, 25.000 dollár értékű elektródát, 100.000 dollár értékű textilanyagot és más rendkívül fontos nyersanyagot és félkész árut vásárol.

Lengyelország a nagymennyiségű áruért főként petróleumot és más anyagot kap. A megállapodást a jövő héten írják alá.

A szovjet kormány javaslata a háromhatalmi értekezlet megtartására

MOSZKVA. — A Szovjet Táv-irati Iroda jelenté:

Mint már június 19-én közöltük, Peterson moszkvai angol nagykövete és Charpentier moszkvai francia ügyvivő a szovjet kormány-
nak átnyújtotta a brit és a francia kormány jegyzékét, amelyben megkérlik a szovjet kormányt, vegyen részt értekezleten, a francia és angol külügyminiszterrel az európai országoknak az Amerikai Egyesült Államok részéről nyújtandó segítség kérdésének megtárgyalása érdekében.

A szovjet kormány a kérésre válaszul június 22-én a következő jegyzékkel intézte a francia kormányhoz:

A szovjet kormány megvitatta a francia kormány június 19-i arra vonatkozó jegyzékét, hogy Marshall amerikai külügyminiszternek a Harvard-egyetemen június 5-én mondott nyilatkozatával kapcsolatban dolgozzanak ki európai gazdasági munkatervet.

Ere vonatkozólag a brit és a francia külügyminiszter között Párisban tárgyalások voltak. A szovjet kormány egyetért azzal, hogy ma az európai országok elsőrendű feladata a háború által megzavart gazdasági életük gyors helyreállítása és továbbfejlesztése. Magától értetődik, hogy a fenti feladat végrehajtását megkönnyítené, ha az Amerikai Egyesült Államok, amelynek a termelőereje a háború alatt nem csökkent, támogatná az említett célt.

A szovjet kormány jelenleg nem rendelkezik adatokkal az

Amerikai Egyesült Államok részéről az európai országoknak nyújtandó esetleges gazdasági segítség jellegéről és feltételeiről, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket a francia és a brit kormány a legutóbb Párisban tartott megbeszélések megvitatott, mindemellett elfogadja a

francia és a brit kormány indítványát és hajlandó résztvenni a három külügyminiszter ülésszakán. Véleménye szerint az értekezletet június 27-én Párisban lehetne megtartani.

A szovjet kormány hasonló jegyzékkel intézte a brit kormányhoz is.

A „Novoje Vremja” az igazi és az alkali demokrácia különbségéről

MOSZKVA. — A „Novoje Vremja” című vezető szovjet külpolitikai szemle legutóbbi számában megállapítja, hogy az utóbbi hetekben a különböző európai országokban történt események könyvtárakra menő alkotmányjogi köteteknél világosabban rávilágítanak az igazi és az alkali demokrácia közötti különbségekre.

Olaszországban, írja, a kereszténydemokrata párt vezetői megtorpedózták a három párt kormánykoalícióját. Az új koalíció gazdasági munkatervének az alapját az amerikai kölcsönök képezik, amelyek kezén-lábján megkötözik az országot. Nehéz lenne elképzelni a népkarát durvább és képtelenebb megsértését, mint amilyenre ma a kereszténydemokrata vezetők készülnek az amerikaiak bátorításával.

Franciaországot másik példaként idézi. Itt az 1946 novemberi választásokon a három párt kormány „volt a szocialista jelszava. Washingtonból csak egyet kellett kacsintani azoknak, akik gyámságot akarnak gyakorolni az európai nemzetek felett és Ramadier, a francia szocialista kormány feje sietett eltávolítani a kormányból a kommunista minisztereket, a francia munkáosztály többségének a képviselőit.

A lap ezután így folytatja: Szerencsére vannak más példák is,

amelyek mutatják, hogy a náci iga alól a szovjet hadsereg által felszabadított számos országban a nép akarata már nem üres szólam. Ilyen példa Magyarország. Mikor Horthy fasizta-rendszere összeomlott a szovjet hadsereg csapásai alatt, Nagy Ferenc, Kovács Béla, Varga Béla és más horthysták siettek felolteni a „demokratikus tógát”.

De ugyanakkor titokban összeesküdtek, hogy hátra döfjék a magyar demokráciát. Itt azonban megmutatta fölényét a felszabadított kelet-európai országok új demokráciája. Az igazságszolgáltatás könyörtelen keze az összeesküvők legtöbbjét galléron fogta s elverik méltó büntetésüket. A többiek gyáván elmenekültek az országból, mert féltek megjelenni a néptörvényszék előtt.

A gyakorlat megmutatta, hogy az új demokráciában a nép akarata nem üres szó és a nép nem tűri, hogy bárki is lábbal tiporja. Az angol és az amerikai reakciók hazudnak, amikor a „Szovjetunió titkos beavatkozásáról” beszélnek a kelet-európai felszabadított országok belső ügyeibe. A hitleri iga alól felszabadított országok nem akarják, hogy ezt az igit most másik imperializmus járma váltsa fel. Ez nem fog megtörténni, mert a XIX. század demokráciája, amely haladást jelentett az abszolutizmussal szemben, nem felel meg a népek akaratának.

Közoktatásra, közegészségügyre és közjóléti intézményekre fordítja idej költségvetése zömét az Orosz Tanácsköztársaság

MOSZKVA. — Az Orosz Szovjet Köztársaság Legfelső Tanácsának megnyitó ülése percekig tartó lelkes ünneplésben részesítette a kormány párhelyében megjelenő Sztalin vezértáboriagyt és a kormány tagjait.

Az ülést követőenként megnyitó Golodvin tanár rövid beszédben rámutatott arra, hogy a Tanácsköztársaságok Legfelső Tanácsának a választásai ismét bebizonyították a szovjet rendszer politikai és társadalmi életre, népeinek egységét és mindazok a szovjet demokrácia új győzelmét jelentik. A Legfelső Tanács egyhangúlag Tarasovot, a szakszervezetek központi bizottságának főtitkárárt választotta elnökévé, majd nyolc alelnököt választott.

A hétfői ülésen megkezdtek a köztársaság pénzügyminiszterének jelentése felett a vitát. Az idej költségvetés a legnagyobb összeget a közoktatásra, kórházépítésre, testedzésre, valamint társadalombiztosításra és közjóléti célra irányozza elő.

Ebben az évben a fenti célokra négymilliárd rubellel többet fordítanak, mint a múlt évben.

A „Pravda” az Orosz Szovjet Köztársaság költségvetésével foglalkozva megállapítja: a költségvetés adatai azt mutatják, hogy az ország ipara és mezőgazdasága sikeresen teljesítette a háború utáni öt éves terv első évének, az 1946-os évnek a feladatait és a jövő év első felének az eredményei alapján a termelés további emelkedése várható.

A kollégium botránya

Reakciós elemek feltűnő kihívása foglalkoztatja a közvéleményt Marosvásárhelyen. A híres református kollégium főgondnokává Haranghy László professzort, a Bolyai-egyetem büszkeségét, gondnokává pedig Veress Károly cukorgyári munkást, a Magyar Népi Szövetség városi elnökét jelölte a tanári kar, a kollégium előjárósága azonban nem fogadta el a tanárok jelöléseit. Az orvosprofesszort megokolás nélkül buktatták ki a főgondnokságból, a gondnoki tisztség betöltésénél pedig odáig merészkedtek, hogy kijelentették: munkás nem lehet kollégiumi gondnok!

A tanári kar jelöltjeinek háttérbeszoritása és kizárása elemi felháborodást váltott ki a városban. Haranghy László egyetemi tanárt ma már ugy ismerik az egész Székelyföldön, mint a nép barátját, a demokratikus nevelés és felvilágosítás harcát az egyetemen és senki előtt nem kétséges, hogy éppen ezért nem akart tudni főgondnokságáról a kollégiumi előjáróság. Helyébe olyan embert tettek, akinek személyi tisztességéhez kétség ugyan nem fér, de idős kora és befolyásolhatósága alkalmas eszközzé válnak a kollégiumi ifjúság szabad szellemi haladásának megakadályozására a reakció kezében. Ami pedig azt a megokolást illeti, hogy Veress Károly nem lehet kollégiumi gondnok, mert „micsen nyolc középiskolai osztályos végzettsége”, ez annál szemtelenebb, mert éppen a demokráciának egy olyan régi eszelekvőjét gáncolták el az ifjúság elől, akit a város egész társadalmi nemzetiségi szervezetünk elnöki tisztjébe emelt és nem más, mint maga az ifjúság és a tudományokkal mindenre képesen foglalkozó kollégiumi tanári kar hozott javaslatba.

Nyilvánvaló a reakciós elemek szándéka. A múltban semmi kifogásuk nem volt az ellen, hogy a nép nyakán élő földbirtokosok pusztán történelmi nevéik és rangjuk miatt — tekintet nélkül végzettségükre — az ifjúság nevelésének örhélyére jussanak, amikor azonban népünk mai demokratikus lehetőségeinek megfelelően munkásemberre esik a választás, akkor összeesküsznek ellene. Az előjáróság konokul maradi és népellenes rozmárai tudni sem akarnak arról, hogy a kollégium a magyar népi haladás bástyájává váljék s ifjúságunk kapcsolatát találjon e kor szellemével.

A marosvásárhelyi református kollégium botránya hűen elárulja, hogy oktatásügyünk miért fejlődik olyan nehezen. Itt is, mint közéletünk minden más terén, erőiesen meg kell indulnia a tisztogatásnak. Nem tűrhető tovább, hogy ifjúságunk nevelésében szerepet játszassanak olyan elemek, akiknek nem jó Haranghy László és Veress Károly és akik távol akarják tartani az iskolától a haladó értelmiséget és a munkást.

Népünk erőpróbiája lesz most, sikerül-e megtörni a ligyő fejét? Előre kerülhet-e egyik leg-híresebb kollégiummunkás a demokráta orvos és munkás, és biztosíthatja-e a jövőben, hogy a diákok ne egy letűnt múltóságos és kegyelmes világ bűnös szemléletét kapják örökbe, hanem tulnyomórészt munkás és földműves apáik dolgos szellemét formálhassák, fejleszthessék tudományos életművészetükkel.

Leszavazták a francia kormány pénzügyi tervét

PARIS. — A francia nemzetgyűlés gazdasági bizottsága szombaton 16 szavazattal 13 ellenében leszavazta a Ramadier-kormány pénzügyi tervét. A bizottság három tagja nem szavazott. A szocialisták és a kereszténydemokraták a terv mellett, a kommunisták ellene szavaztak. Előzőleg a bizottság csekély többséggel megszavazta a minisztertanács által pénteken elfogadott terv néhány pontjának a módosítását.

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő: 258. Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

A KOLOZSVÁRI NÉPI KOLLEGIUM június 25-én, szerdán délután 6 órakor tartja meg iskolaszéki ülését a MNSz helyi szervezetének Farkas-utca 7 alatti hivatalos helyiségében.

A KOLOZSVÁRI REFORMÁTUS KOLLEGIUM 1937. évben végzett növendékei június 29-én, vasárnap tartják tízéves találkozójukat. Kéri az összes volt osztálytársakat, hogy június 28-án, este 7 órakor a Református Kollégiumban megbeszélésre jelenjenek meg.

AZ UTLEVÉL IRÁNTI KÉRESEKEL kapcsolatosan a kolozsvári központi rendőrség felhívja az igénylőket, hogy a mai naptól kezdve kérésüket a központi rendőrség közgazdasági osztályához személyesen — közbenjárók kizárásával — nyújtsák be.

ELTUNT GIMNÁZISTÁT KERESNEK SZÜLEI. Lészai József kómüves, Jugoszlávia-utca 48 alatti lakos 11 éves Tibor nevű fia 10 nappal ezelőtt azzal távozott el hazulról, hogy az iskolába megy. A gyermekről azóta szülei nem tudnak semmit.

KÖSZONETNYILVÁNÍTÁS. Drága jó férjem, felejtethetetlen édesapám Horváth Gyula, CFR nyugdíjas elhunyt alkalmából hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a temetésen megjelenésükkel és meleg részvételükkel fájalmunkat enyhítették.

(*) HÁZASSÁGI HIR. Régeni Margit és Suteu Alexandru garázsfőnök házasságát kötötték. Minden külön értesítés helyett.

ESPERESVÁLASZTÁS AZ ÉRMELÉKEN. A lemondással megüresedett református esperesi székbe a presbitériumok többsége Kalmár István bályóki lelkesítő, egyházmegyei tanácsbíró emelte. Ünneplés beiktatása Csermák Béla püspök közreműködésével a jövő hónapban lesz. Egyidejűleg három világi tanácsbíró is választottak, a háboru alatt elhunyt Bónis Elemér, dr. Gulácsy Sándor és Nadányi Péter helyére Gönczy Sándor mérnök és dr. Czeglédy Miklós ügyvéd személyében, míg a harmadik helyre pótválasztás lesz Pásztor Lajos és Fremda József között.

(*) HALÁLOZÁS. Vasárnap hunyt el városunkban özvegy Horváth Károlyné született Szabó Lujza volt désknai és felsőlői református felekezeti tanítónő. Temetése június 24-én, kedden délután 5 órakor lesz a kolozsvári köztemető kápolnájából.

(*) KÖSZONETNYILVÁNÍTÁS. Drága jó férjem, felejtethetetlen édesapám Horváth Gyula, CFR nyugdíjas elhunyt alkalmából hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a temetésen megjelenésükkel és meleg részvételükkel fájalmunkat enyhítették.

Időjárásjelentés:

A Nyugateurópa és Keleteurópa nagyrészt elárasztó művés óceáni légtömegek Ausztria keleti széléig, az Alpokig és a Kárpátokig jutottak előre. Ausztriában továbbfolytatódnak az eszések megélénkült szél mellett. Az Alpok magasabb hegycsúcsain továbbra is havazik. Várható időjárás keddtől: Megélénkült nyugati-északnyugati szél, sok helyen eső, zivatar, a hőmérséklet csökken.

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedden este fél 8 órakor: Mackó. Az évad utolsó bemutatója. Szerdán este fél 8 órakor: Mackó. Csütörtökön este fél 8 órakor: Mackó. (A Színjáratoló Egyesület szelvényei erre az előadásra érvényesek.)

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: CAPITOL: Hazugság nélkül. Latabár Kálmánnal.

CORSO. David Golder. Hatalmas sídó tárgyú film. RIO: Tavaszi szonáta. A legnagyobb magyar zenés film. Főszerepben: Szörényi Éva, Uray és Benkő. Pazar amerikai zenés kísérőműsossal. Előadások kezdete: fél 6, fél 8 és 9 órakor.

ROYAL: Végre együtt... Az 1947. évi filmtermelés legkedvesebb, romantikus vigjátéka. Főszereplők Charles Boyer, Irene Dunne. Előadások kezdete: fél 6, fél 8 és 9 órakor.

ROYAL-TEREM: Stan és Bran a nap hősei. Kétórás nevetés. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és 9 órakor.

SELECI. Az ezerarcú hős. A lengyel ellenállás nagy filmje.

URANIA: Ahol az ég és a tenger találkozik... Végig színes film.

A Balkán-Kupáért

Jugoszlávia-Románia 3:1 (2:1) BUKAREST. — Vasárnap a Balkán Kupáért nehéz, sáros pályán játszottak Jugoszlávia és Románia válogatott csapatai. A jugoszláv csapat 3:1 (2:1) arányban győzött. A vezető gólt a 37. percben érte el a jugoszláv együttes Bobek révén. Két perc múlva Mihajlovics góloz. A 43. percben a román csapat Farkas révén 2:1-re szépít. A II. félidő 9. percében Mihajlovics lövi a jugoszláv csapat harmadik gólját.

Kitünő eredmények az országos szakszervezeti atlétikai bajnokságokon Sötér a magasugrásban új országos csúcseredményt ért el

ARAD. Szombaton és vasárnap 25 egyesület több mint 300 férfi és női atlétájának részvételével rendezték meg az ITA stadionjában az országos szakszervezeti atlétikai bajnokságokat. Sötér a magasugrásban eddigi 187 centiméteres országos rekordját 188 centiméterre javította meg. A 100 méteres síkfutásban, amelynek 35 indulója volt, a döntőben Lupu Electrica 10.8 mp-es szakszervezeti csúcseredménnyel győzött.

A bukaresti Norhadian győzött a kolozsvári háztömbkörűi kerékpárversenyen

KOLOZSVÁR. — A vasárnap délelőtti háztömbkörűi kerékpárverseny, amelyet a Szabadság-tér — Jókai-utca — Arany János-utca és a Mihály király-utja vonalán rendeztek meg, a bukaresti versenyzők fölényes győzelmével végződött. Norhadian, a Viforul Dacia versenyzője a 40 körös versenyben 1 óra 20 perc 30 másodperces idő alatt győzött. 2 Niculescu 1 óra 22 perc 55 másodperc.

3 Ciobodaru Bukarest 1 óra 26 perc 15 másodperc. 4 Nagy Várad 1 óra 28 perc 15 másodperc. 12 induló. A 30 ezer néző előtt megrendezett kerékpárverseny kitünő hírverése volt a kerékpársportnak. A rendező Vasas SE kerékpároszakszervezete társaságában osztott ki a bukaresti, nagyváradi és kolozsvári versenyzőknek az értékes tiszteletdíjakat és emlékérmeket.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelgés leveleknél 5000 lej pótdíj fizendő. Szöveg hirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyiltér szavankint 10.000 lej.

Elveszett egy kis fehér kutva, hátán sárgás szőrű, hegyes fülű. Megtaláló magas jutalomban részesül. Izabella-utca 10.

ADAS VETEL. ERTESSÍTÉS: Kitértő állapotban lévő, karikabajós Singer varrógépek, szabógépek, cipészgépek, szűcsgépek jutányos áron eladó. Weisz gépkereskedőnél Kolozsvár, Horea-ut 82. BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, többféle legmagasabb áron veszlek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. PERZSASZÖNYEGET és egyéb értéktárgyakat veszlek és eladok. Ocasión Bolyai-utca 8. EGY új diófa teháló szőp kivitelben eladó. Eötvös-utca 12, asztalosnál.

NE OLIJ! Atom G. G. elvégzi helyetted! Vége az áldatlan harcoknak, amelyet eddig a poloskák ellen folytatott! — Végigalhatja az éjszakát, nem kell 2-3-szor villanyt gyújtani, hogy pusztítást végezzon a vérszívók között, mert pár lejért elvégzi ezt az

Atom G. G. a poloska és minden rovar pusztító atombombája! Kizárólag ez a készítmény tartalmazza a vegyszert korszakalkotó új találmányát, a „G. G.” rovar idegmérget, amely nemcsak megöl minden poloskát, hanem tartós hatásával a későbbi látogatók ellen is biztos védelmet nyújt. — Egyetlen doboz

Atom G. G. megszabadítja poloskától! Szerzője be még ma és holnap már nyugodtan alhat! — Kapható minden drogéria, illatszertár és festékküszletben. — Romániai fölényeket: Laborator Atom G. G. Kolozsvár, Mária királyné-u. 20. Telefon 446.

TALIGA új, olcsón eladó. Kossuth Lajos-utca 2, parfümeria. 5066 ELADÓ koca nyolc malacsal és hat süllő. Vörös Hadsereg-utja 78. 5054 KAVRCLÁMPA eladó. Értekezni: dr. Andernél, Református kórház, Kálvin-utca 2. deledő. 5104 CSEPEL motorkerékpár, jókarban eladó. Faleg garázs, Arató-utca 4. 5094 HÁROMIONNÁS, nyolcas Ford tehérgépkocsi eladó. Opel-Blitz alkatrészek kaphatók. Horea-ut 45. 5093 KERESÉK megvételre szeparátort (tejfelezőt): Szabent, Pap-utca 66, balra a második ajtó. 5097 ELKÖLTÖZÉS miatt olcsón eladó: 1 diófurniros kombinált szekrény, 1 diófurniros kártyaasztal, 1 diófurniros toalett tükör, 1 fali fogas, 1 komód, 1 nagy szmirna szőnyeg, különböző edények. Cim: Kétsztriszviselek Szövetkezete, Mátyás király-utca 4. 5096 EGY diófa háló eladó. Egy varrógép bérbeadó. Korcsmához engedéllyel társat keresek. Cim a kiadóban. 5097 JÓKARBAN lévő kétszemélyes rekamié eladó. Cim a kiadóban. 5100 ELADÓ négyfiókos nyulketrec. Érdeklődni Taksony vezér-utca 83, délután 4 és 7 óra között. 5102 RÁDIÓ eladó. Horea-ut 108, II. emelet, 20. ajtó. 5106 KÉT darab ruhaszekrény és egy darab ágy eladó. Berec-utca 55. 5108 EGY jókarban lévő fürdőszobaberen-dezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5114 ELADÓ 2-2½ tonnás Ford tehércocsi, teljes 8 cilinderes Ford motor, differenciál, kapcsolószekrény és hűtővel. Négysz „Luxus Ford” differenciál tartálékten-gelleyel és rugóval. Amerikai „Frigidaire” hűtő feronos, 3500 óránkénti kalória. Amóniakompresszor 15.000 óránkénti kalóriás, jéggyártáshoz. Egy 1200 milli-méteres vasesztergápad, kifogástalan állapokban. Boros- és pálinkáshordók 700-1000 literesek, jó állapotban. 10.000 darab üres sörösüveg 0,55 literesek. Kolozsvár, Bezerédi (Cernaui)-utca 3. Állomáskörnyék. 5131 ELADÓ egy kis csiszológép, megfelel 150 Voltra is, fogásznak vagy más ehhez hasonló munkára. Cim: Taub Ira órásműhelyben, Brassai-utca 1, az udvarban. 5130

Szovátaludón a (Casa magistrat) Birák házban olcsó szobák kaphatók. Hideg-meleg víz, fürdőszobák, orvosi rendelő, saját villanyvilágítás. Érdeklődni lehet Moga, Kolozsvár, Equatem-u. 3. II. 2.

Med. Unív. Dr. Sandberg Lószel bel- és nemibeteg szakorvos. rendeléseit újból megkezdte Kolozsvár, Erzsébet-ut 4. 1-4, 6-8.

SZÉP kivitelű dióháló olcsón eladó. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 5121 SINGER karikahajós, erős varrógép eladó. Horea-ut 22, I. emelet. Gócz. 5123 KÉPEK, jég szekrény, előszobátükör, ruhafogas, 6 személyes porcelánkészlet, kottatartó sürgősen eladó. Egyetem-utca 3, III. emelet, 4. ajtó. 5124 DIÓFURNIROS hálószoza, rekamiék, asztalok, festett konyhaberendezések olcsón eladók. Roosevelt-utca 3, Óvár. 5132

ALLAST KAPHAT MEGYEI képviselőket (szervezőket) falvak szervezésére Alsófehér, Arad, Bihar, Brassó, Csik, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Maros-Torda, Szatmár, Szilágy, Szolnok-Doboka, Temes, Szörény, Torda és Udvarhely vármegyék részére keresünk. Egy-egy vármegye képviselőre biztos megjelölést nyújt. Ajánlatokat „Megbízható” jellegűre a „Világosság” kiadóhivatalába kérünk. TÁRSAT keresek élelemiszor és gyümölcsüzlethez. Leveleket „Huszmillió” jellegűre. 5119 KÜLSŐ munkára művelt nő, férfi, ügyes, életrevaló jelentkezhet. UHU, Mária királyné-utca 34. 5127

TAKARITÓNÓ állást kaphat. Szabadság-tér 29, Textil Szakszervezet. 5129

ALLAST KERES ÜGYVÉDI, banki gyakorlattal rendelkező gyors gépirónó üzem, ellátószerv vezetését is vállalná, állást változtatna. „Szeptember 1” jellegűre. 5105 INTÉLLIGENS házvezetőnek perfect nagy főzést vállal, esetleg erdőparhoz, vagy hasonlólhoz. Cim. Jorga-utca 2, Elek-széknél. 5109 MAGYAR helyesírásból órákat adok. Cim a kiadóban. Gr. VARRÓNÓ mellé ügyes kisegítő ajánlkozok. Cim a kiadóban. 5116 14 ÉVI gyakorlattal volt fűszerkereskedő 8-11-ig elfoglaltságot keres. Cim a kiadóban. Gr. BETÁRSULNÉK 100 millióval rentabilis kis üzembe, vagy üzletbe, esetleg közreműködéssel. „Rentabilis” jellegűre. 5117

MŰVIRÁGOK készítése hozott anyagból Dahlia művirágszalomban, Horea-ut 35. F. 5119

INGATLAN-LAKAS ELCSERÉLNÉM Rákóczi-ut környéki földszintes lakásomat, mely áll 2 szoba, konyha, beüvegezett veranda, spejz, ből, ugyanezen környéken, vagy más részén a városnak, 1 szoba, konyha, fürdőszoba lakással. Érdeklődők címüket adják le a „Libro” könyvüzletben, Szabadság-tér 7. Gr. SZOBA, konyha konyhabutorral átadó sürgősen. Cim a kiadóban. 5045 DFRMATA közelében egy kis üzlet-helyiség, akár lakásnak is, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 5099 VILLANEGYEDBEN ház hely és női bicikli eladó. Cim a kiadóban. 5128 KÉT diákéletny butorozott szobát keres a központban, természetben fizetve, esetleg teljes ellátással. Címeket „Diákéletny” jellegűre. 5115 ELADÓ ház hely és kis Singer varrógép. Cim. Fogaras-utca 23. 5113

KERESÜNK perfect román gépirónót, aki a zsidó nyelvet is beszélheti. Címeket „A. H. Press Publicitas” Szabadság-tér 29 szám alá.

Kerékpár-gumi Grünfeldnél Dózsa György u. 24-26

A „Monitorul Oficial”-ban (Hivatalos Lap) mindennemű közleményeket, nontosan megjelentetünk. Új hirdetések, előfizetések felvételére, illetve az összes lapok számára. Menny, táblareklámok, rajzok. UHU Kolozsvár, Mária királyné-u. 24-26. Ne mulassza el a jó alkalmat! Olesón vehet házakat a „Domus” ingatlanforgalmi iroda által. Adó házat leggyorsabban eladhatja ha megbízi a irodámat az eladásával. 100 milliótól kezdve házhelyek, villák sürgősen eladó. Kolozsvár minden részén. Érdeklődni: DOMUS Mária királyné-utca 24 szám alatt. Ugyanitt mely gyermeklecei kombinált sportkosci olcsón eladó. 3 szekes felfoldású berendezés tükrökkel sürgősen olcsón eladó.

A CAPITOL-mozgó „Hazugság nélkül” jelenti, hogy megérkezett LATABAR KALMAN fenti című magyarul beszélő filmje és a mai naptól kezdődőleg kerül vetítésre. Zenéjét szerzelte: Fényes Szabolcs.

A munkásság eltávolítja soraiból a befurakodott reakciós elemeket

BUKAREST. — A román rádió jelenti este 10 órakor: Az Országos Szakszervezeti Tanács kiáltvánnyal fordult az ország dolgozóihoz, amelyben élesen állást foglal Maniu, Brătianu és ezek szolgálja, Titel Petrescu aknamunkája ellen.

A kiáltvány rámutat arra, hogy míg az ország összes demokrata erői minden erejükkel az ország gazdasági újjáépítésén és megerősítésén dolgoznak, az úzerkedők, szabatálók és a nép egyéb élősdierei, akik Maniu, Brătianu és ezek szolgálja, Titel Petrescu körül csoportosulnak, antiszemitizmus, valamint sovíniszta téveszmék terjesztésével igyekeznek megbontani a dolgozók, a demokratikus erők országépítő, harcossorait.

A kiáltvány a továbbiakban leleplezi a Maniu—Brătianu—Titel Petrescu-féle reakciónak azt az igyekezetét is, amely arra irányul, hogy a munkásság soraiban kerítsen híveket a reakciónak azok közül, akiknek a munkásság harcához semmi köze, akik a háború alatt a frontszolgálat elől menekülve, állottak be a gyárakba.

Ez történt az aradi ITA-gyárban is — állapítja meg a kiáltvány —, ahol a román és a magyar fasizmus maradványai kéz a kézben haladva és kihasználva a szakszervezeti vezetőknek az éberség körüli súlyos mulasztásait, megtámadták a munkásság szervezetét és meggyilkolták két kiváló, ártatlan szakszervezeti harcost. Mindez abban a gyárban történt, ahol a munkásságnek a legjobb ellátószerve és így a legjobb helyzete is volt.

A kiáltvány élesen szembeállít azzal a sovíniszta és antiszemita propagandával, melyet Maniu, Brătianu és Titel Petrescu kikkje szít és tovább folytatja harcát az együttélő népek testvériségért.

A kiáltvány végül felhívja az összes üzemi bizottságokat és szakszervezeteket, rekeszkék ki a munkásság harcos soraiból az oda-furakodott reakciós elemeket és éren öröködjének afelett, hogy a termelés az ország újjáépítése érdekében zavartalanul, fegyelmézetten haladjon és annak rendjén el- lentséges elemek ne zavarhassák meg. Ezt követeli meg a munkásság és az egész ország érdeke.

Szervezeteink megtisztításának nagy kérdése

KOLOZSVAR. — Hétfőn reggel nyílt meg a MNSz kolozsvári központjának disztermelő és megyei magyar nőbizottságok felelős-einek értekezlete. Dóry Erzsébet elnöki megnyitójában mindazokat a nagy feladatokat körvonalozta, amelyek ma népi demokráciánk megvalósítása szempontjából a MNSz nőbizottságjára várnak.

Az értekezlet első előadója, Juhász Lajos, azt a nagy jelentőségű politikai fordulatot ismertette, amelynek során a Magyar Népi Szövetség igazán haladó és a nép dolgozó többségét képviselő elemei a romániai magyarság szervezeteinek az intézményeinek minden elősdi és reakciós elemeitől való megtisztítását tüzték feladatul maguk elé. Utána Balo

gh Edgár a romániai magyar népi művelődés új feladatairól tartott előadást, rámutatva a haladásellenes szellemi örökkel való leszámolás hiányának általános ernyesztő hatására. Mindkét politikai előadó a női bizottságok fokozott felvilágosító munkáját sürgette.

Az értekezlet során jelentős beszámolót adott Fekete Irén a MNSz női bizottságainak messzre-terjedő szociális munkájáról. A beszámoló felelte a hadifoglyokról való gondoskodástól az aszály-sújtotta Székelyföld gyermekeinek elhelyezését mindazt az áldozatos cselekvést, amellyel nőbizottságaink a kisemberek érdekeit szolgálták. A sajtó és tájékoztatás női vonatkozásairól, így elsősor-

Együttessel fellépésre készülnek Indonéziában az amerikai-holland-angol imperialisták

MOSZKVA. — Az indonéziai holland csapatösszevonásokkal és az indonéz köztársasághoz intézett holland kormányüzentéssel foglalkozva, a „Fravda” azt írja, hogy az indonéz népek elleni támadás újabb szakasza kezdődik. Minden jel arra mutat, írja, hogy a holland, angol és amerikai imperialisták együttes csapatát akarják mérni az indonéziai szabadságharcosokra. Pillanatnyilag még nehéz megmondani, hogy milyen érveléssel készülnek igazolni ezt, de kétségtelen, hogy a demokrácia védelmére vonatkozó új változattal fognak élni, állapítja meg a lap.

HAGA. — A szovjet hírszolgálat jelentése szerint a „Hot Passrol” című lap megerősíti azokat a híreket, amelyek szerint az amerikai légi erő lefényképezni készül az indonéz szigeteket.

— Az amerikaiaknak — írja a „De Vaarheid” című lap — ma számos légi támaszpontjuk van Dél-Indonéziában. Az amerikai és a holland vezérkar képviselői egész Indonézia ellenőrzésére irányuló tervet dolgoznak.

IGYEKSZK „ELSÍNTANI” AZ ELLENTETEKET A GÖRÖG KORMÁNY

NEWYORK. — A szovjet hírszolgálat jelenti: A „New-York Herald Tribune” tudósítója athéni jelentésben beszámolt az ELIAS ellenállási szervezet 17 tagjának június 17-én történt kivégzéséről. A tudósító hangsúlyozta, hogy a kivégzések 24 óra múlva történtek, hogy nyilvánosságra hozták a görög kormányt az Egyesült Államokhoz intézett jegejkét, amelyekben igéri, hogy minden erejével igyekszik elűzni a görögországi ellenléteket.

A „New-York Herald Tribune” tudósítója a továbbiakban beszámolt arról,

hogy a görög parlament június 18-án törvényt fogadott el, amelynek értelmében az új orvosioknak, gyakorlatuk engedélyezése előtt, rendőri igazolvánnyal kell igazolniuk politikai meggyőződésüket. Megjegyzti még, hogy Venizelos

ellenzi Csalдарisznak az Egyesült Államokba való küldését, mert a kormány több tagjában alkalmatlan egyéni, hogy Csalдарis nem alkalmas Görögország ügyének a Biztonsági Tanács előtti képviselésére.

A Szovjetunió a békére törekszik — állapította meg Wallace

WASHINGTON. — Henry Wallace vasárnap mondott rádióbeszédében ismét felszólította Truman elnököt, hogy működjen együtt a Szovjetunióval. Foglalkozott Marshall segélytervével, majd élesen támadta Truman politikáját, amelyet militaristának nevezett. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió békére törekszik és az Egyesült Államoknak a béke alappilléreként kell szerepelnie.

Terrorista módszereket alkalmazott Polában az amerikai katonaság

BELGRAD. — A szovjet hírszolgálat jelentése szerint június 19-én ismét véres események történtek Polában. Az amerikai megszálló hatóságok három napra megtiltották a „Nostro Giornale” című lapnak a velencei, giulai és triestri Szlovén—Olasz Fasisztaellenes Szövetség sajtószervejének a megjelenését.

A tilalomra az adott okot, hogy a szerkesztőség megtagadta az új amerikai cenzorparancsnok nyilatkozatának a közlését, amely szerint a tiltások nem a nép akaratát sejtetik ki. A tilalom választól Pola mintegy kétezer lakosa a megszálló katonai hatóság székhelye elé vonult. A tiltások táblákat vittek el és hasonló feliratokkal: „A „Nostro Giornale” — a megszálló hatóságok lapja, hanem a polai lakosság hangja!” „Kérjük a sajtó szabadságát!”

A megszálló hatóságok a katonai köz- igazgatás székhéza körül katonai és polgári rendőrséget és gépesített katonai

egységeket vontak össze. Mikor a tüntetők az épülethez közeledtek, a rend- őrk és katonák botokkal a tömegre vetették magukat. A gépkocsikat a tüntetők közé vezették s a kocsi számos embert elgázoltak. Sok sebesülés történt. A sebesültek között van egy hatéves kis- lány is. A tüntetés miatt számos lea- rtozás történt.

A Szlovén—Olasz Fasisztaellenes Szö- vetség bizottsága június 20-án kiáltványt tett közlve, határozottan elítélve a mind- dig tárgyilagosságot ígérő szövetségi katonai közgazgatási terrorista mód- szereit. A kiáltván megállapítja, hogy a történetek a felelősség teljes egészében az amerikai megszálló katonai közgazgatást terhelt s végül kijelenti, hogy a polai antifasiszták mindig szilárd bajnoki lesznek a fasizmus ellen, jo- gaik védelméért, a demokrácia, a sza- badság és az igazság győzelméért való harcban.

A Rurac Magda—Tanasescu teniszpáros megnyerte London bajnokságát

LONDON. — Hétfőn délután ünnepélyes keretek között kez- dődtek meg Wimbledonban a nemzetközi teniszbajnokságok küzdelmei, amelyen a világ leg- jobb teniszezői vesznek részt. A nagyszabású versenyre 250 be- nevezés érkezett, de csak 128 induló benevezését fogadták el.

Románia csapatát Ruracné Be- reczky Magda, Tanasescu, Cara- rulis és Rurac, míg Magyaror- szágot Asbóth, Stolpa, Frigyessy, dr. Erős Géza, Körmöczy Zsuzsa és Peterdi Mária képviselik.

A verseny első napján csak fér- fi egyes mérkőzéseket bonyo- lítottak le. Rurac 6:0, 6:1, 6:4, Ca-

ralulis pedig 6:3, 8:6, 4:6, 4:6, 8:6 arányban győzték le angol el- lenfelüket.

A magyar versenyzők közül Stolpa győzött a verseny első napján, míg Frigyessy és dr. Erős vereséget szenvedtek. Az Asbóth—Van Swoll mérkőzés 9:7, 4:6 arányban a sötétség miatt félbe- szakadt.

A wimbledoni világbajnokságok előtti napon a Rurac Magda—Tanasescu román vegyespáros le- győzte a Portier—Rjncekl angol— holland vegyespáros a London bajnokságáért folyó küzdelem döntőjében.

Engedélyezték az élelmiszereknek Rapid-vonaton való szállítását

BUKAREST. — Az élelmiszereknek a leg engedélyezte, hogy a Rapid-vonato- fogyasztási helyekre való gyorsabb el- juttatása érdekében a CFR vezérigaz- gatósa elrendelte, hogy a személy- és gyorsárúgyűjtő vonatokhoz külön kocsit csatoljanak a zöldsefélfélek és különböző élelmiszerek szállítására.

A vasuti vezérigazgatóóság egyidejű- leg engedélyezte, hogy a Rapid-vonato- kon is szállíthassanak az utasok na- gyobb mennyiségű zöldsefélfélek és élelm- szert. Ezeket a vonatokon a szállítandó zöldsefé- és élelmiszer fuvardíjában a podgyászszállítási díj 50 százaléka fi- zetendő.

A vasuti vezérigazgatóóság egyidejű- leg engedélyezte, hogy a Rapid-vonato- kon is szállíthassanak az utasok na- gyobb mennyiségű zöldsefélfélek és élelm- szert. Ezeket a vonatokon a szállítandó zöldsefé- és élelmiszer fuvardíjában a podgyászszállítási díj 50 százaléka fi- zetendő.

Nyilvánosságra hozta a magyar kormány az össze- esküvéssel foglalkozó „Fehér Könyv”-et

BUDAPEST. — A magyar kor- mány Fehér Könyvben nyilvános- ságra hozta a köztársasággellenes összeesküvés ügyében végzett nyomozás anyagát. A Fehér Könyvvel a moszkvai rádió is fog- lalkozott. Beszámolt arról, hogy a Fehér Könyv fényképmásolatban közli a legérdekesebb okmányokat. A könyv egyik fejezete Kovács Bélának, a Kiszagapárt volt fő- titkárnak a vallomását tartal- mazza. Ezt a szovjet megszálló hatóságok bocsátották a magyar hatóságok rendelkezésére, miután — mint ismeretes — Kovács Bé- lát a szovjet hadsereg ellen irá- nyuló cselekedetek és szervezkedés miatt a szovjet hatóságok letar- toztatták. A moszkvai rádió rend- kívül érdekesnek mondja Kaposz Ferenecnek, Nagy Ferenc volt szem- lélyi titkárnak vallomását, amely rávilágít a volt miniszter- elnök szerepére.

A „Szabadság” című budapesti lap szerint Laki László volt haza- telepítési kormánybiztos ügyész- ségi kihallgatásakor ismertette ta- lálokását Münchenben Saláta Kálmánnal, az összeesküvés egyik fővádlottjával. Mint mondta, azonnal jelentette a találkozást a müncheni hatóságoknak, ezek azon- ban közölték, hogy csak a ma- gyar kormány hivatalos felkérésé- re tartóztatathatják le és adhatják ki Salátát. Laki ezt a bécsi magyar képviselet tudomására hozta, ez pedig Nagy Ferenc akkori minisz- terelnökhez továbbította a jelen- tését. Ennek ellenére nem történt semmi intézkedés Saláta ellen, aki közben tovább menekült Münche- n. Laki kijelentette, hogy nem tudakozódott tovább, de meg- figyelte, hogy az ügyet mindig igyekeztek leplezni.

Mint a budapesti „Szabad Szó” közli, az ügyészség elkészítette a vádiratot az összeesküvés újabb vádlottcsoportja ellen. A vádirat- ban mintegy 120 vádlott neve sze- repel.

Mint a budapesti „Szabad Szó” közli, az ügyészség elkészítette a vádiratot az összeesküvés újabb vádlottcsoportja ellen. A vádirat- ban mintegy 120 vádlott neve sze- repel.

A kolozsvári MNSz gyűlés-naptára:

Június 24-én, kedden délután 7 órakor szervezői gyűlés a II. kerületben, a tago- zat Andrei Muresanu—Attila-ut 9 szám alatti székházában.

Június 25-én, szerdán délután fél 7 órakor szervezői gyűlés az I. kerület- ben, a Farkas-utca 7 szám alatti székházában.

Június 26-án, csütörtökön este 7 óra- kor a IV/2. kerület szervezői gyűlése a református egyházközség nagytermében (Flore-ut és Kálvin-utca sarok).

Este 7 órakor az V. kerület taggyű- lése, a tagozat Túrr István-utca 36 alatti székházában. Vendégszerepel Deésy Jenő, a kolozsvári Állami Magyar Színház fő- rendezője és tanítványa.

Este fél 8 órakor a III/2. kerület szervezői gyűlése a Páris—Pap-utcai cse- mi iskolában.

Este 8 órakor a IV/1. kerület Iri- telepi tagozat tart taggyűlést a Deportál- tak-uti református elemi iskolában. Po- litikai előadást tart dr. Asztalos Sán- domén.

Megyei képviselőket (szervezőket) falyak szervezésére Alsófehér, Arad, Bihar, Brassó, Csik, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Meros-Torda, Szatmár, Szilágy, Szolnok-Doboba, Temes, Zórény, Torda és keresünk. Egy-egy vármegye, Udvarhely részére képviselők jelölésére a Világosság kiadóhivatalába kerünk.

Motorok és gőzgépek

minden méreletben, malmai, olajmalmai gépek és berendezési tárgyak, vas- és fém-munkáló gépek, kisvasuti sínök és kocsi, golyós csapágyak minden méreletben, traktorrenge- lyek és fejek azonnali szállításra kaphatók. Kés- szítünk rendelésre hertejő készülőket, mart és öntött fogaskerekeket, traktor- és mo- torfejeket, hegesztünk elektromosan motortengelyeket.

Industria de Masini Temesvár, Kogalniceanu-utca 8.